Proterogyrinus

Proterogyrinus – karboński (żył około 323-290 milionów lat temu) płaz, będący jednym z najwcześniejszych przedstawicieli podrzędu Embolomeri. Jego nazwa znaczy *pierwotny wędrowiec*.

Spis treści

Tryb życia
Budowa
Gatunki
Proterogyrinus w mediach
Bibliografia

Proterogyrinus

Systematyka	
Domena	eukarionty
Królestwo	zwierzęta
Typ	strunowce
Podtyp	kręgowce
Gromada	płazy
Podgromada	labiryntodonty
Nadrząd	Reptiliomorpha
Rząd	antrakozaury
Podrząd	Embelomeri
Rodzaj	Proterogyrinus

Gatunki

- *P. pancheni*
- *P. scheeleri*

Tryb życia

Proterogyrinus był zwierzęciem drapieżnym. Zamieszkiwał podmokłe lasy. Jego budowa wskazuje, że mógł żyć i polować zarówno w wodzie, jak i zapuszczać się, w przeciwieństwie do innych płazów, głęboko na ląd.

Budowa

- Mierzył około 1-2 metrów długości, co czyniło go jednym z największych drapieżników swoich czasów.
- Jego szyja, jak i tułów były względnie krótkie. Kręgosłup składał się z 32 kręgów przedkrzyżowych. Ich budowa jest nieznacznie różna od kręgów innych przedstawicieli grupy Reptiliomorpha, do której *Proterogyrinus* należał. Jednocześnie krąg szczytowy nosi wyraźne podobieństwo do tej grupy.
- Zwierzę posiadało mocne szczęki, wyposażone w ostre zęby. Mogło dzięki nim chwytać zwierzynę znacznych rozmiarów.
- Wgłębienia w czaszce wskazują, że być może mieściła się w nich błona bębenkowa.
- Budowa kości ramieniowej była względnie prosta. Kończyny były dobrze wykształcone, ale zasięg ich ruchów: dość ograniczony.
- Spłaszczony ogon służył do poruszania się w wodzie.

Gatunki

Odnaleziono 2 gatunki należące do rodzaju *Proterogyrinus*: *Proterogyrinus pancheni* ze Szkocji oraz *Proterogyrinus scheeleri* z Wirginii Zachodniej. Oba pochodzą mniej więcej z tego samego czasu, ale amerykański gatunek jest nieznacznie wcześniejszy.

Proterogyrinus w mediach

Zwierzę zostało przedstawione w odcinku serialu *Zanim przywędrowały dinozaury*, opisującym życie w karbonie, jako polujące między innymi na praważkę *Meganeura*. Przedstawiono także pojedynek proterogyrinusa z artropleurą.

PROTEROGYRINUS ← MLN LAT TEMU

Prekambr	Kambr	Ordowik	Sylur	Dewon	Karbon	Perm	Trias	Jura	Kreda	Paleog.	Ng	Q
←4,6 mld	541	485	443	419	359	299	252	201	145	66	23	2

Bibliografia

1. http://adsabs.harvard.edu/abs/1984RSPTB.306..431H
2. http://liberal-debutante.com/biology/proterogyrinus.html
3. http://palaeo.gly.bris.ac.uk/Palaeofiles/Fossilgroups/Amphibia/fossilrecord.html
4. http://palaeos.com/vertebrates/reptiliomorpha/embolomeri.html#Proterogyrinus

Źródło: „https://pl.wikipedia.org/w/index.php?title=Proterogyrinus&oldid=35374924”

Tę stronę ostatnio edytowano 15 mar 2013, 03:19. Tekst udostępniany na licencji Creative Commons: uznanie autorstwa, na tych samych warunkach (http:https://creativecommons.org/licenses/by-sa/3.0/deed.pl), z możliwością obowiązywania dodatkowych ograniczeń. Zobacz szczegółowe informacje o warunkach korzystania (http:https://foundation.wikimedia.org/wiki/Warunki_korzystania).